

Meldpunt kerkuilenslachtoffers 2003

Sedert begin 2003 is het meldpunt voor kerkuilenslachtoffers operationeel op de website van de Kerkuilwerkgroep Vlaanderen (www.kerkuilwerkgroep.be). Iedereen kan er gevonden kerkuilen, vaak verkeersslachtoffers, melden op een eenvoudige, maar toch systematische manier. Het invulformulier is gebruiksvriendelijk opgesteld: voor diverse velden is een selectielijst voorzien en wie moeite heeft met een invulveld kan altijd de aanwezige helpfunctie raadplegen.

In onderstaand artikel wordt alleen een overzicht gegeven van de 53 gemelde verkeersslachtoffers (weg- en spoorverkeer) in 2003. Andere slachtoffers (verhongering, verwonding/ziekte, onbekende oorzaken) worden gemeld maar zijn in onderstaande analyse niet opgenomen. Ook drie Nederlanders vonden de weg naar ons meldpunt: twee meldingen betroffen kerkuilen gevonden in Nederland met een Belgische ring.

Wanneer een geringde Kerkuil wordt gemeld, wordt automatisch een e-mail gestuurd naar het KBIN met alle noodzakelijke gegevens zodat de melder met één invulformulier zowel een melding heeft gedaan naar de Kerkuilwerkgroep als naar de ringdienst van het KBIN.

Provincie

Wanneer de analyse van de verkeersslachtoffers per provincie wordt gemaakt dan steken twee provincies er torenhoog bovenuit: Antwerpen (21 slachtoffers) en West-Vlaanderen (17 slachtoffers), daarnaast Vlaams-Brabant (6 slachtoffers), Oost-Vlaanderen (5 slachtoffers) en Limburg (4 slachtoffers).

Vaak zijn jonge, rondzwervende kerkuilen het slachtoffer van het wegverkeer. Normaal zouden de provincies met de meeste broedgevallen (en dus de meeste jonge kerkuilen), dit is respectievelijk Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant, ook de meeste slachtoffers moeten tellen. Enkel voor de provincie Antwerpen gaat deze stelling op. In tegendeel, de provincie met de minste broedkoppels (West-Vlaanderen) kent de op één na hoogste aantallen. Ook de meest verstedelijkte provincie (Vlaams-Brabant) kent niet de meeste verkeersslachtoffers. Wat kan dan de reden zijn?

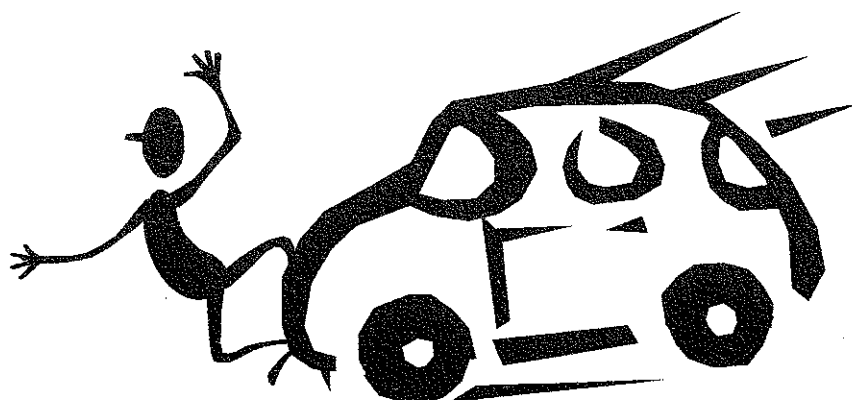
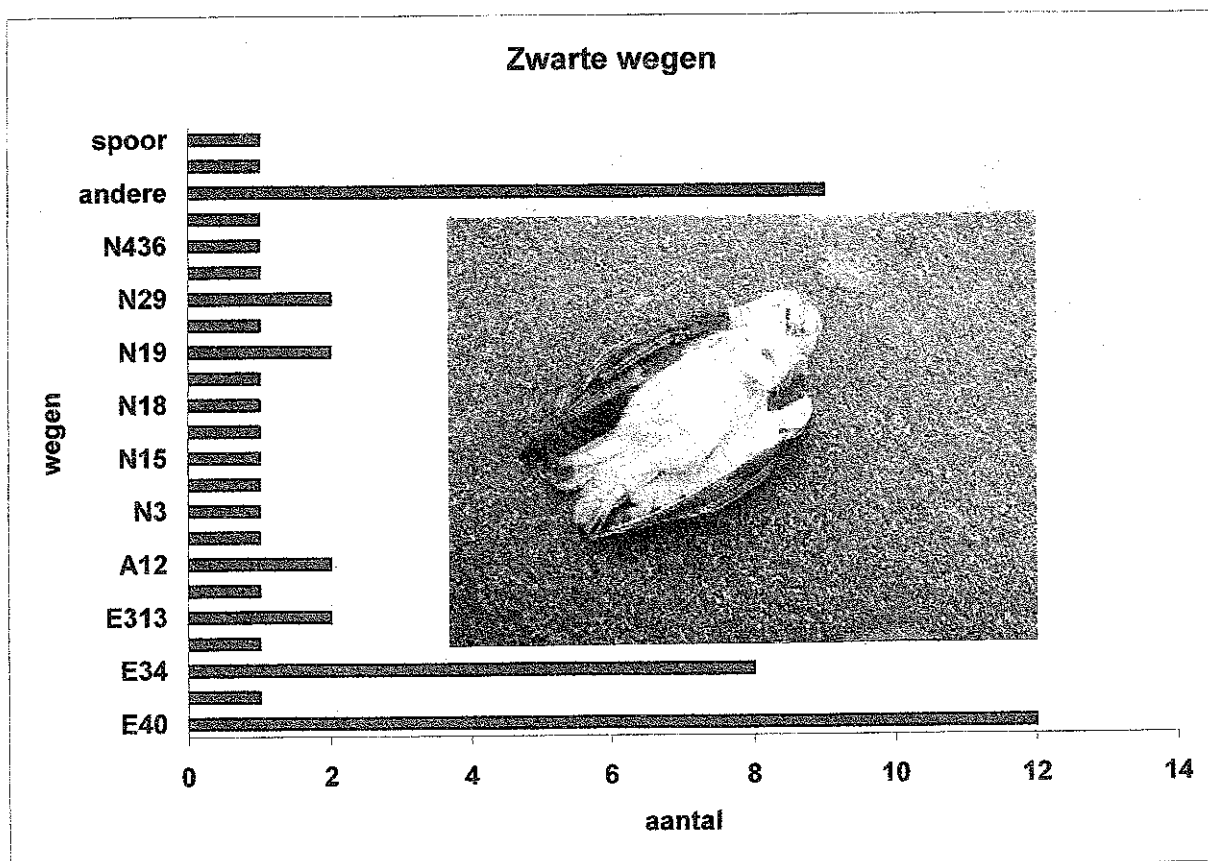

Zwarte wegen

De autosnelwegen in een open landschap zijn echte dodenwegen voor onze kerkuilen. De kerkuilen jagen op lage hoogte boven de berm en veranderen geregeld van zijberm naar middenberm en kruisen zo de snelweg. Vooral in het najaar, wanneer het agrarisch gebied omgeploegd is, zijn de wegbermen van autosnelwegen erg in trek. Jonge kerkuilen gebruiken deze muizenrijke linten door het (agrarische) landschap als zwerfroute vaak met noodlottig gevolg. De kerkuilen worden meestal linksachter aangereden. Dit bleek uit een Engelse studie (daar werden ze natuurlijk rechtsachter aangereden). Kerkuilen jagen gewoonlijk wind op kop, om zo nog langzamer te kunnen vliegen. Wanneer de windrichting komt uit de tegengestelde richting van de rijrichting, dan jagen de kerkuilen met de kop weg van de lichtbundels van de auto's. Zo merken ze de aanstormende auto's of vrachtwagens te laat op en kunnen niet meer voldoende hoogte winnen zodat ze ofwel direct aangereden worden ofwel door de turbulentie (van vrachtwagens) worden weggeslingerd.

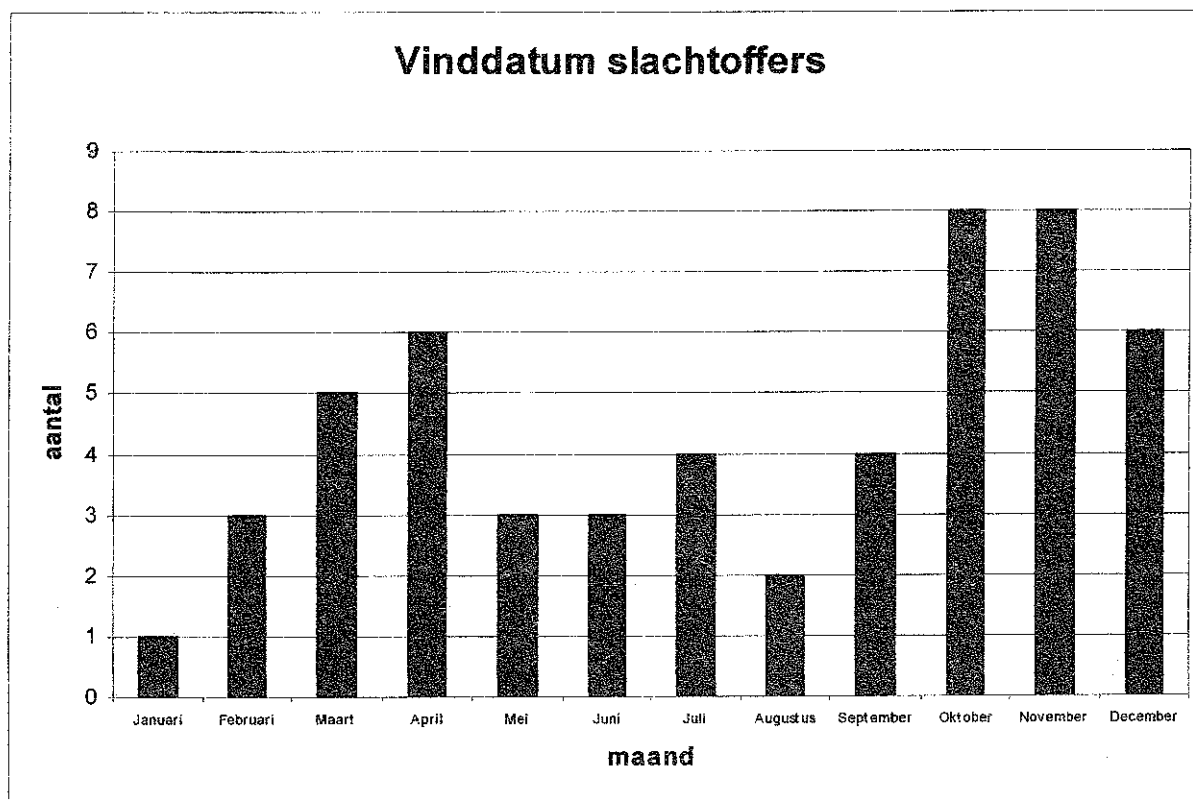
De meeste slachtoffers werden genoteerd langs de E-40 en de E-34, bij de eerste is het traject grotendeels gelegen in West-Vlaanderen, de andere in de provincie Antwerpen.

De cijfers liegen niet: op het traject Jabbeke - Franse grens van de E-40 werden 11 exemplaren gevonden, op het traject Antwerpen - Nederlandse grens (Eindhoven) van de E-34, 8 exemplaren. Bij deze laatste doorsnijdt het traject niet alleen open agrarisch gebied maar evenzeer sterke kerngebieden met veel uitvliegende kerkuilen. De helft (26) sneuvelden op secundaire N-wegen!

Vinddatum

Ook de gemelde vinddata bevestigen twee gekende stellingen. Namelijk het verschijnsel dat er enerzijds in het voorjaar een piek is van slachtoffers en anderzijds in het najaar. In het voorjaar zijn het vooral mannetjes die het slachtoffer worden. Ze staan nogal hevig om het vrouwtje prooien aan te brengen en nemen hierbij grote risico's, die ze soms met de dood bekopen. In het najaar zijn het de rondzwervende jonge kerkuilen die de dood vinden op onze autosnelwegen.

Geringde kerkuilen

24 gevonden kerkuilen waren geringd, 18 kerkuilen waren afkomstig uit België, 1 uit Frankrijk, 1 uit Groot-Brittannië, 2 uit Nederland en 2 kerkuilen hadden een kweekring om (ontsnapte, gekweekte kerkuilen).

Melders

Dank aan volgende melders: Ludo Leper, Stany Cerulis, Carlo Verheyen, Rik Desmet, Patrick Geers, Fons Verbiest, Rik Vande Kerchove, Kris Degraeve, Marcel Pottier, Eddy Vercammen, Mevr. Leenaerts, Christine Verstappen, André Vanmarsenille, Gery Vanhees, Mathieu De Clippel, Jasper Van Waeyenberg, Johan Lefebvre, Miel Usee, Kristin Van Gorp, Ludo Oris, Siegfried Matthys, Eddy D'Huyvetter, Jean-Marie Vandelaer, Johan Boussauw, Guy Verschaeren, Aurel Vande Walle, Patrick De Schutter, Herman Matthé, Johan Helpers, Koen Pille, Gilbert Liefhooghe, Jacques Leopold, Erwin Van den Dries, Geert & Alexandra Naessens, Sebastien Falcone, Hub Corten, Rudy Verlinden, Rutger Van Haften, Geert Dhooghe, Alex Louwen, Hans Jacquemijn, Herman Berghmans, Maarten Bracke, Louis van Dijck, Noël Leeman, Sofie Nagels, Jasper Van Weverberg...

Kris Degraeve.